

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Uradništvo in národna prizadevanja.

Vsa politična prizadevanja sedanjosti se delé v ideji svobode: prizadevanja za uresničenje njeno na zemlji in osrečenje človeštva, pa prizadevanje zoper njo, — za njeno uničenje. — Kar je v sredi mej tema prizadevanjema nema razuma o idealih človeštva, ono je rastlina, ki se rodi, a sadu ne donaša.

Čestokrat uže je bilo povedano, — se ve da mnogim ušesom z glasom vpijočega v puščavi — da je za nas Slovence prizadevanje za národnost identično s prizadevanjem za svobodo in narobe, — saj smo mrtvi, če izgubimo národnost in tacim nij treba niti svobode niti robstva. Pri národih, se ve da, kjer pogoj njihove eksistence — národnost — nij v nevarnosti, je borba drugačnega lica. Tam si stojita nasproti preteklost s spominom na prijetno gospodarstvo nekaterih nad sužnimi podložniki in prihodnost z uzorom jednako-pravnosti vseh živečih. Tudi pri nas je to nasprotje, ki vzplamti v momentih, ko imata nasprotnika za trenotek čas, da pozabita skupnega sovražnika, pretečega jima vzeti mogočnost bitja in borbe. Tudi pri nas se bode nekdanj bojeval boj mej svitlobo in temo z vsemi silami, a to še le takrat neprestano in intenzivno, ko bode pogoj tega boja — življenje bojnikov zavarovano pred napadi od drugih strani. Nago národno življenje vsaj mora biti osigurano, ako se hoče privojevati lepša prihodnost.

A navzlic jasnemu spoznanju te resnice je — z nekaterimi izjemami — cela vrsta mož, katere je rodil národ slovenski, katere je isti národ poslal učiti se resnice — ločiti videz od bitja stvari in pojmov, mož, katerim

so ideali človeštva tudi nekdanj ogrevali srce, — goreče za njegovo blagost, — vzlic temu je cela vrsta tacih mož — državnih uradnikov, ki imajo v roki pravosodje in upravo, najvplivnejše funkcije v državi — na strani nasprotnikov prizadevanju svojega národa za ohranitev njegovega bitja. Dvojen je način njihovega nasprotovanja: indiferentizem za národnost in očitno nasprotje. Ne more se tajiti, da prvi malo boljši od poslednjega, ker on čaka odločbe mej nasprotniki, da se potem pridruži zmagovalcu. A tudi se ne more tajiti, da je taka rola v političnem življenju malo častna. Sicer pa je tudi dolžnost vsacega, ki pošteno misli na zboljšanje stanja za sedanje človeštvo in prihodnje zarode, da pospešuje odločenje mej bojovníki, ker najslabši čas je čas politične negotovosti, katera zavira vseh vseh drugih za človeštvo potrebnih zboljšalnih namer. Indiferentisti tedaj ne spolnujejo svoje politične dolžnosti kot člani moderne države. In tacih je rodil národ — žalibog ravno mej uradništvom, ki bi lahko storilo neizmerno veliko za razsvitljenje svojega zapuščenega ljudstva, ki ima skoro njegovo osodo v roki, h kateremu se zaupno obrača, ko išče pravice — tacih indiferentnih je rodil národ slovenski neizmerno veliko, — obupno veliko. Vsi ti se opravičujejo — ker spoznajo napako — z borbo za življenje, za vsakdanji kruh.

Res je, želodec je najhujši sovražnik človeških idealov. A saj nikdo ne terjá, da gredó uradniki mej agitatorje — pri sedanjih naših državnih razmerah to nikomur niti v misel ne pride, — le neka moralna dobrohotnost národnim prizadevanjem se more zahtevati in se opravičeno zahteva od onih, katere je národ sam v zaupanje take prihodnje dobrohotnosti poslal, da si pridobé uradniška mesta, — zahtevati se more, da oni národovim priza-

devanjem ne nasprotujejo niti očitno, nit skrivno, — posebno ker spoznajo resnico modernega državopravnega načela, da vsi državni uradniki so le služabniki državljanov, nikakor ne njihovi gospodarji, da jim je tedaj uradna dolžnost, pospeševati koristi državljanov.

In če v spoznanju te resnice ravnaajo po njej v političnem življenju, če spolnujejo vse svoje uradne dolžnosti natanko, kakor zahteva moževska čast, potem jim niti pri nas — kjer v merodajnih državniških krogih nemških in magjarskih naša politična prizadevanja uničiti skušajo — ne bodo mogli nihče zaradi političnega poštenja nasproti slovenskemu národu ničesa očitati in jim tudi ne bode, ako to store vsi v spoznanju, da so v skupnosti nepremagljivi, ker nenamestljivi. Potem bode tudi národ imel več spoštovanja pri svojih nasprotnikih, ki bodo spoznali, da je národ značajnih mož, naj si bodo, katerega poklica hočejo.

Potem bodo očitni nasprotniki našega národa mej uradništvom in zunaj njega izgubili žalostni pogum trditi, da s svojim početjem vojujejo za liberalizem — za svobodo. Mrzlo odvrnjenje od strani kolegov jih bode podučilo, da je največji politični hinavec oni, ki z nevretnim jezikom pravi, da mu je na srcu svoboden razvitek francoske republike, a v istem hipu srdom kolne slovanske smeti, ki si upajo tam bivati, kjer bi videli veliko-nemško palačo.

Tako zasramovanje je bilo pri nas nekdanj „v modi“, starejši mej uradniki so se v neumnem neznanju sramovali svojega kmetškega jezika, kmetškega rodu, ker nij bil vladajoči rod, ter so kot člani skoro najbolj vplivnega stana v državi — posebno v absolutnej — vplivali v tem smislu na druge

Listek.

Episoda iz saborskih volitev leta 1871 v Zagrebu.

V Zagrebu so bile leta 1871 saborske volitve 29. maja, in sicer kot posebni Vakanovičev manever, v vseh treh mestnih okrajih isti dan. Vakanovič je naime mislil, da bo s tem agitacijo národne stranke raztrojil, ter tako Magjarom zmago olajšal, pa je delal račun brez krčmarja.

Nekoliko dnij pred volilnim dnevom pokliče predstojnik kr. urada R— svoje podčinjene uradnike k sebi v sobo. Uradniki, in mej njimi je bil tudi pisec tega, postavijo se v obliki elipse okolo pisne mize predstojnikove. Molčé smo pričakovali predstojnikove epistole. — Sicer smo vsi vedeli, za kaj da gre, samo to smo bili radovedni, kako bo kočljivi vladin nálog korteševanja izvel.

Vredivši svoje spise, stopi pred nas z vsim svojim dostojanstvom, kolikor koli si ga je prisvojiti mogel, kar sicer nij bila njegova navada. S tem je uže a priori pokazati hotel, koliko važen je denašnji poziv k njemu. Pomno pregleda naše tri rede, in dozdevalo se mi je, da so se njegove oči za nekoliko trenotkov v mene zaboje. Ta dan nij samo naš predstojnik svoj gremium pred sebe poklical, nego ta dan so po vladinem nálogu predstojniki vseh zagrebških uradov svoje podčinjene uradnike v isti namen pred sebe poklicali, in ta namen je bil, da si valjda uradniške glasove za predstoječe volitve osigura.

Zadržaj govora našega predstojnika je bil v kratkem ta-le: Gospoda, vi ste uradniki, kar posebno naglašujem. Vaša eksistenca je navezana na eksistenco sedanje (!) naše vlade. V vašej koristi leži tedaj, da vi ovo našo vlado podpirate kot svojo kruho-

dajalko. — Znano vam je, da predstojé saborske volitve. Pri teh vam je najlepša priložnost podana, pokazati svojo privrženost, svojo udanost, svojo pokorščino, svojo lojaliteto proti njej, in sicer s tem, da vsi kakor jeden mož za njene kandidate glasujete. Nekateri vas ste oženjeni, imate familijo, in jaz ne prevzamem poročstva, da bi za te in za njih familije zli nasledki nastati mogli, če bi proti vladi glasovali. Pri teh besedah je predstojnik zopet svoje oči v mene zabadal. Opomnil nas je še na našo uradno pri-sego (!), ter nas potem odpustil, nekim podajaje roke; družim ne, mej katerimi sem bil tudi jaz.

Vrnivši se na svoje mesto, premišlujem o nečimernosti in podlosti sveta, o vladinih agitacijah, o njenih nemoralnih sredstvih za dosego volilne zmage itd. Nijsem še pet minut tako premišljeval, kar v sobo podvornik stopi s poročilom, da naj grem „odmah“ k

nevedne breznačajne — a visokoteče puhle glave.

Mlajši uradniki, ki so se učili v ugodnem času spoznavati vsa prizadevanja najboljših duhov vseh časov in narodov za pravo politično svobodo naj popravijo krivdo prednikov v poklicu, da bode narod zadobil zopet skoro zgubljeno zaupanje, da je država čuvarica njegove varnosti v vseh obzirih. Se ve da to poslednje nij mogoče, dokler bode pri političnih volitvah kandidat stranke, slovenskemu narodu nasprotno dobival večino uradniških glasov, ker narod ne more imeti več zaupanja v one, ki iz osebnih oportunističnih obzirov volijo narodnega nasprotnika, kot v one, ki to store iz svojega političnega načela. Pri tacem nezaupanju pa ne trpi država menj nego narod.

Deželni zbori.

Deželni zbor goriški.

Iz Gorice, 31. marca. [Izv. dop.]

Do zdaj je imel naš deželni zbor štiri seje. O prvi sem že poročal; tukaj sledi kratko posneta poročila o zadnjih treh.

II. seja dne 23. marca. Poslancu Pagliaruzzi-ju je dovoljen osemdnevni odpust. — Došle peticije se izročé po predmetih dotičnim odsekom v razpravo.

Predsednik poroča, da je vlada zavrnila zborovo pritožbo, skleneno v pretekli sesiji, zoper nepostavno izvrševanje postave o preračnavi zemljiškega davka.

Dalje naznanja Dottori-jev predlog, da bi se prenaresil §. 5 domovinske postave od 3. decembra 1863 v tem smislu, da zadobi vsak, kdor 4 leta nepretrgoma v kakej občini stanuje, v njej domovno pravico. V dosedaj tega naj bi deželni odbor podal peticijo državnemu zboru.

Dottori interpeluje deželni odbor, kaj je storil, da bi se nadaljevala dela v obrambo bregov, Soče in v njo se stekajočih vod.

Predsednik odgovarja, da je deželni odbor to zadevo nujno priporočal c. kr. namestništvu v Trstu, da pa nema še nobenega odgovora.

Po prestopu na dnevni red predlaga dr. Deperis v imenu deželnega odbora, naj se izvoli poseben odsek 5 udov z naročilom, da pregleda pravila deželne kmetijske šole in jednokemičnega poskuševališča in da podá svoje predloge o tej stvari, kakor tudi za stran nakupa primerne kmetije.

Po predlogu Dottori-jevem se izvoli v ta namen odsek 7 udov. Izvoljeni so: Winkler kot predsednik, Del Torre kot poročevalec, dr. Abram, Benardelli, dr. Maurovich, Dottori in dr. Deperis.

Dopis isterskega deželnega odbora, v katerem se pritožuje zoper raznotere neprilичnosti na učiteljski pripravnici v Kopru, se izročuje pravno-gospodarstvenemu odseku, da podá o tej važnej zadevi svoje predloge še v sedanji sesiji.

Načrt stavbenega reda za Goriško mesto, kojega je predložil deželni odbor, se izročuje istemu odseku v razpravo.

Proračuni za l. 1877 nekaterih deželnemu odboru v oskrbovanje izročenih zalogov se potrdé brez razprave, mej njimi tudi proračun zemljišno-odveznega zaloga z dohodki in stroški določenimi v enakem znesku 92.412 gld. Da se pokrijejo dotične obresti, preračunjene za leto 1877, ki jih ima plačati dežela, in tudi znesek, ki ga ima plačati na odbitek ugotovljenega svojega dolga v skupnem znesku 51.600 gld., terjalo se bode 10 odstotne doklade k izravnim davkom z vojnim prikladom vred.

Dalje se potrdé računski sklepi nekaterih zalogov za l. 1875.

O prošnji Cervinjanskega cestnega odbora, da bi se cesta od Strassolda do italijanske meje pri Kastjonsu izbrisala izmej skladovnih, prestopi zbor na dnevni red.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. aprila.

Na *Dunaji* so se včeraj tedaj začele konference ministrov ogerskih in cislejtanskih. Ogski listi priporočajo, naj bodo Magjari ostri in naj se ne udajo.

Češki poslanci, ki niso hoteli vstopiti v deželni zbor, izgubili so vsled sklepa nemške večine svoj mandat. — Cesarski namestnik je prisilil češka profesorja Tomeka in Hausmana, da sta mandat položila, ker sicer bi bila iz službe odpuščena.

Vnanje države.

V *Hercegovini* se Rodić trudi Turkom pomagati in premirje ustanoviti. — Ali vodja vstašev se za zdaj za to nij zmenil, nego zopet jedenkrat Turke potolkel in jim vzal 300 glav govedine in 50 konj — kakor sami nemško-turški listi poročajo.

Ruska vlada v telegramu iz Peterburga preklicuje vesti, da bi car odstopil.

Francoska zbornica je zavrnila volitev legitimista Larochejaquelinea. — Ministertvo se je izreklo proti občenemu pomiloščenju. A debata o tem bode brez dvombe ostra.

Španski kortesi bodo skovali novo ustavo, bog zna, kolikotero v Španiji uže. — Vlada bode predložila tudi postavo o svobodi veroizpovedanja.

Angleška zgornja zbornica je tudi sprejela novo postavo, ki daje angleški kraljici naslov cesarica indijska.

Pruska državna vlada hoče vse železnice kupiti, da bi postale državna lastnina. Ali proti temu Bismarkovemu predlogu se je odločno izrekla württemberška vlada v svoji zbornici. Tedaj partikularizem in razdvoj napreduje zopet in nemška država nij tako zjedinjena, kakor se vidi.

Danska zbornica je bila 30. marca razpuščena, ker nij dovolila potrebnih od vlade terjanih penozov za trdnjave in deželno brambo.

Dopisi.

Iz savinjske doline 29. marca

[Izv. dop.] „Kar se seje, to se žanje“, pravi star slovensk pregovor. In res, pred 10 in več leti so začeli prijatelji slovenskega naroda delati na polji napredka; pozneje obdelovati in sejati, sedaj pa je začelo uže cvesti in tudi rodovitnost in žetev se bliža. Pred 10 leti prost kmet nij bil še sposoben, pretresavati male in še menj visoke politike. Dandenes pa čita on časopise in je radoveden, kako se stare štrene in vozli po časopisih razmotujejo. In to je vendar napredek! Ob nedeljah in praznikih so nekedaj kmetje po leti ležali v kakej senci, po zimí varovali peč v kakem kotu in pogovarjali se o „copnicah“ in raznih „spakov“, sedaj pa sedi kmet pri kozarčku vinca, politizira in ako ga dobro ogleduješ izpoznaš bodeš, da nema „baš neumnega lica“. — Tam v kotu ga vidiš sedeti s časopisom v roki; on čita, drugi ga poslušajo. Radovedni so, kako vstaši „odgovarjajo na reforme“ itd. — Naši kmetje in posestniki bi tudi imeli po več listov ali žalibog le finančno stanje ne dopušča tega. A tudi zanikernost je tega uzrok. No, pa vendar kakor rečeno, se je nas posestnikov in kmetov lotila radovednost in vsak dan pojde boljše, tega smo gotovi, noč se umika, dan zavednosti se bliža, duševni napredek mej nami raste od dne do dne, večji bode potem blagostan. — Napredka nam je treba povsodi. Mi sicer nemamo veliko časa potratiti pri časopisu, a ker

predstojniku. Kaj vraga mora pa to biti, si mislim, hodé po hodniku do vrat predstojniških. Potrkam. „Slobodno!“ Vstopim. Predstojnik mi pride skoro do vrat nasproti, podá mi prijazno roko, posadi me na sofo, in sam se vsede kraj mene tako, da je bil na pol k meni obrnjen. — „Dragi moj K., — začne glasom očinskim blizo tako-le govoriti: — Čul sem, da vi ne kanite za vladinega kandidata glasovati, je-li tako? — Jeste poglaviti gospodine! — Na ta moj odrešiti odgovor nij mogel za celo prikriti notranji nemir, ki ga je v tem trenutku spreletel. — Se še bližje k meni primeknovši, in mene za roko primivši, reče zopet prejšnjim očetovskim glasom, „za boga najte!“ Poverim vam mej četrimi očmi, da se mi je pri vladi reklo, da se bo z vso strogostjo proti onim uradnikom postopalo, ki se bodo pri predstojajočih volitvah v opoziciji proti vladi postavili. Vi ste jeden mojih najboljših delavcev — laskal mi

je — žal mi je za vas. Pomislite, vi imate soprogo, vi imate nekako drobno deco, vi imate denes toliko plače, vi imate toliko službenih let: vse to riskujete, če ne bode za vladinega kandidata glasovali. Res je, vi ste uže večkrat pri apreturah zapostavljeni in od ljudij manjših sposobnostij preskoceni bili. Vem, da se vam je krivica učinila. Vem, da vas to žali, pa saj veste, kako silne so včasih protekcije. Vse to se more zapet popraviti, in vi bode zopet tisto mesto zavzeli, katero vam spada po vaših sposobnostih, po vaših zaslugah, po vaših službovniških letih, pa samo onda če bode pri predstojajočih volitvah za vladinega kandidata glasovali. — Dajte govoriti sedaj vi: Poglaviti gospodine predstojniče, na kratko govoreč očitujem, da za vladinega kandidata nikdar glasoval ne bodem v najboljšem slučaju obečam, da bodem neutralen ostal. Najte poglaviti gospodin to vzeti kot maščevanje za

pretrpljenje pod Rauchom, pod Bedokovičem, in tudi pod sedajnim deželnim glavarjem krivice, ki ste jih sami priznali. Če jaz za vladinega kandidata glasovati ne morem, storim to iz prepričanja. Jaz si ne morem pomagati, da sem s takimi nazori gledé moralnega in političnega življenja odgojen bil z nazori, ki mi brané glasovati za vlado, katere moralni in politični nazori z mojimi nijso identični. Pred vsim družim sem jaz Slovan, sedanja naša vlada pa pred vsim družim nij Slovan. Glaseči jaz za vlado, čini mi se, da bi nehal biti tisti, kateri sem bil do sedaj. Sramoval bi se sam pred soboj, pred svojimi prijatelji, pred celim svetom. Zatajil bi samega sebe. Poglaviti gospodine ste hoteli na mene presijo s tem narediti, da ste mi predstavili propast moje familije, da ste mi predstavili pošast stradanja in gladovanja. In da bi jaz glasoval za vlado, ki se grozi s takimi okrutnostmi?! Nikdar.

slovenski listi merijo na izobraževanje slovenskega duha, žrtvujemo pol urice za ta namen. In zakaj bi ne? Kar živi, vse hrepeni po napredku. Mi nečemo zaostajati. Le tako pojdemo naprej, le tako se uresniči naša želja, da bi Slovenci v naši dolini napredovali. Mi ne črtimo nobenega naroda, ampak spoštujemo „svak narod“. Zato pa zahtevamo, da oni tudi nas spoštujejo. Bodimo si bratje in delujmo vsak na svojem polji.

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Omenili smo uže, da je danes benefica gosp. Antona Stöckl-na, kapelnika „Dramatičnega društva“, torej še jedenkrat opozorujemo prijatelje slovenske Talije, da se bode danes njegova opereta „Čarovnica“ prvič predstavljala, ki obsega 9 števil: samo-, dvo- in tro-speve; moške in mešane moško-ženske zборе.

— („O volilnej agitaciji“) prinaša „Laibacher Tagbl.“ toliko zlaganih vestij, da se le čudimo velikanskej fantaziji gospoda Dežmana, in še bolj njegovej trdeji koži, da ima navzlic neljubim opazkam in besedam, s katerimi so ga po pravici traktirali pretečeni ponedeljek narodni volilci, še dovelj mirne krvi izmišljevati in pisariti denunciacije kakoršne je pretečeni petek po „Tagblattu“ raztrosil. Naši vrli Krakovčani ne jemljó „Komplimentirbuch“ v roke, kadar lasajo in klofutajo koga moralčno, kakor so z gospod Dežmanom storili — pa tega moža se take klofute ne primejo. Kot odgovor na njegove nesramne denunciacije pa povemo mi le toliko, da imamo iz zadnjih volilnih dnij več dogodjajev zapisanih, ki morajo, ako jih priobčimo, več onih nemškutarskih gospodov, ki so se za dva ali tri glase neizrečeno mučili, spraviti v disciplinarno preiskavo. Naša žurnalistična brezobzirnost, in ako nam je še toliko usluje potreba, pa ne sega tako daleč — da bi se poniževali do umazanih denuncijantov.

— (Ljubljanski kavalirji!) V petek večer imelo je več oficirjev, mej njimi lejtant grof W., v hotelu „pri Maliču“ neko valetó. Okolo desete ure pride v isto sobo tukajšnji trgovec L. s svojo soprogo, ter se vsede k sosednji mizi. Oficirji so si napivali, in pri tej priliki vrže gr. W. — brzo v nadomestitev „tuša“ svoj kozarec na sredo sosednje mize, kjer je sedel trgovec L. s soprogo in z nekim tujcem. Gospod L. ostane

mirno, ter se začudi takemu „kavalirskemu“ obnašanju. Na to plane grof W., zelen od jeze, kvišku, ter potegne svojo sabljo, žugaje s taisto g. L. Soproga imenovanega se je umaknila, na to pa pozove grof W. trgovca na dvoboj, ter mu vrže sabljo pred nogo. Isti jo pobere, in na to iztrga vročokrvni grofič, — kateri, je mimoredé omenjeno „mit Wartegebühr beurlaubt“, — drugemu pajdašu svojo sabljo vzel, ter se hoče kar v gostilni duelirati. Gospod L. se mu je naposled smejal, kar je pa grofiča tako razkačilo, da je planil na svojega nasprotnika, in sabljo mu izpulil, zvlekel ga k tlam. Navzoči, mej njimi nekov inženir Rudolfove železnice, so spravili na to gospoda L. na varno, in dobrohotni in pomirljivi inženir je prejel za to celo kapo insult od elegantne, kavalirske družbe. V samosvesti velikanske zmage se je grof W. potem še tako navdušil, da so ga morali v fijakerju odpeljati domov. Temu suhemu poročilu, ki se samo komentira, dodajemo še to vest, da je mnogo višjih oficirjev hodilo včeraj okolo gospoda L., ter moledovalo — naj molči. Noblesse oblige!

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 2. aprila 1876.

Na korist kapelnika „Dramatičnega društva“ Antona Stöckl-na.

Prvikrat:

Čarovnica.

Izvirna komična opereta v 2 dejanjih, spisal Jakob Aleševc, godbo zložil Anton Stöckl.

Regisseur predstave, g. J. Kocelj.

Osobe:

Matiček, bogat kmetovalec — g. Kajzel.
Rajko, njegov sin — g. Meden.
Milka, kmetško dekletce — g. Odijeva.
Štefan, gostač — g. Trnovec.
Miha, Matičkov hlapec — g. Eržen.

Kmetje in kmetice. Mlatiči. — Prvo dejanje se vrši pri Milkinj hiši, drugo pred Matičkovim posestvom. Čas: okoli 1869. l. Kraj: Na Kranjskem.

Poprej:

Krojač Fips.

Burka s petjem v 1 dejanji, spisal A. pl. Kotzebue, poslovenil Davorin Hostnik.

Fips, krojač — g. Kajzel.
Lizika, njegova varovanka — gđ. Ledarjeva.
Gospa Polajeva — gđ. Namretova.
Mihelič, mlad trgovec — g. Juvančič.
Lojze, njegov sluga — g. Kocelj.

V začetku: Nova slavnostna onvertura, zložil A. M.

Pri predstavi svira c. kr. godba 46. polka pešcev vojvode Sachsen-Meiningen.

Kasa se odpre ob 1/2 7. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer.

Uveram vas poglobiti gospodine, če bi sedaj moja soproga tu bila, pa da nju vprašate, za koga naj jaz njeni soprog glasujem, sigurno bode rekla, za Mrazoviča. Ona uprav črti „Magjarone“ in sedanjo vlado vedoča, koliko so Magjaroni, ne samo meni nego skozi mene celaj familiji škodovali. Ona je zdrava in delavna, jaz tudi nekaj razumen, pa bi si boreč uže kruh služili.

Taka je bila moja replika.

Predstojnik je hlinavo še mojo značajnost pohvalil, ter me naravno jako hladno odpustil.

Dan pred volitvijo 28. maja odidem uže ob najstih iz urada, in prav sem zadel, kajti komaj sem odšel, je uže poslal tajnik prezidijalne kancelarije M. po mene, in sicer s kategoričnim pozivom, da imam neodvlačno k njemu priti. Če me bi bil ta poziv še v uradu našel, se ne bi bil mogel več ukloniti, in bog ve, do kacega prizora bi bilo mej

naji došlo: on visok gospod — jaz reva subalternar! — Ob tretji uri po polu dne pride k meni na dom podvornik vladine prezidijalne kancelarije s poročilom, da imam do petih k prezidijalnemu tajniku M. priti. Jaz sem odporočil: ja ču doči, ako budem mogao, in ne doidem. Peta ura pride in preide, a mene še zmirom nij nikdo v prezidijalne vladine pisarni videl. O mraku pride podvornik tretjič z blažjim poročilom, da naj za gotovo pridem v prezidijalno kancelarijo, da bodo gospodin tajnik do desetih na večer noter. Jaz odporočim kakor poprej: prišel bom, če bodem mogel, če ne pa ne. Deseta ura je prišla in prešla, mene pa nij bilo v prezidijalne kancelariji. — Sedaj je pa tudi uže moje soprogi odveč bilo. Zagrozila se je podvorniku, da če še jedenkrat pride, ga bo dala po služkinji z metlo po stopnicah dole zmetati.

Drugo jutro, volilni dan, vstanem na vse zgodaj, ter odidem v mesto (moj stan je zunaj

Dunajska borza 1. aprila.			
(izvirno telegrafsko poročilo)			
Enotni drž. dolg v bankovcih	66	gd.	75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69		75
1860 lž. posojilo	109		90
Akcije narodne banke	870		—
Kreditne akcije	156		75
London	116		40
Napol.	9		29
C. k. cekini	5		47
Srebro	101		40

Kažipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubriko svoj posel, obrt itd. takó, da je oznanilo uvrsteno skozi tri mesece vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah po jako znižani ceni storiti, katera se izve pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Voščene sveče.

in zavitke (Wachsstücke) vsake vrste za cerkve, pogrebe, in trgovino po najnižji ceni prodaja in se čisti duhovščini, kakor tudi slavnemu občinstvu priporoča zagotavlja, da bo vsem najboljše in hitro postrozel.

Oroslav Dolencec,

(7) svečar, gledališčne ulice št. 140—141.

Tomaž Volta,

na frančiškanskem trgu, priporoča svojo za logo vsake bire usnja po nizke ceni. (12)

Gostilničar „pri Sokolu“

na stolnem trgu, priporoča svojo uže staro gostilno. Dalje naznanja, da ima tudi letos izvrstna vina in vedno dobre jedila kakor klobase itd. po nizke ceni. (7)

Najbolje brije, češe in striže

Josip Bukovnik,

na šentpet predmestji h. št. 9, kateri izvrstni brivec rad pride tudi na dom, ako kdo to želi. (13)

Avguštin Götzl,

podobar in pozlatovalec, poštna ulica hiš. št. 57, (poslopje slovenske čitalnice) v Ljubljani, ne zameniti z Leopold Götzl, v istih ulicah v Kozlerjevi hiši! priporoča slavnemu občinstvu, zlasti pred. duhovščini in farnim predstojništvom sledeče izdelke: Oltarje, križeva pota, lece (prižnice), svečnike (lustre), prapore (bandera), neba (baldahine) po naročilu v vseh velikostih in po najnižji ceni. V zalogi ima zmirom podobe in kipe za oltarje, krstne omare, svečnike in križe za stene, podobe svetnikov in iz narave vsake velikosti in cene na platnu, kositarji in papirji, zrcala itd. posebno dober kup so oljnat slike. Sploh vse, kar spada k cerkvenemu kinu, — vse to naglo in po najnižji ceni. Sprejema vsa naročila iz dežele, ter jih natanko in brzo izvrši. (13)

Knjigovez E. Hohn

na starem trgu št. 157 jedini v Ljubljani, prevzema in izdeluje najhitreje, najcenejše vsake vrste dela. Posebno se priporoča č. gosp. duhovnikom. (7)

Črevljar Jakob Škerbinec,

v gledališki ulici št. 19 izdeluje vsake bire najboljše črevlje na drobno in debelo; potem prodaja tudi Tržiške črevlje na debelo in drobno po nizke ceni. (7)

Lovrenc Zdešar,

na celovški cesti št. 82, priporoča svojo zalogo vsakovrstnih likerov in žganja po nizke ceni. Vnanja naročila izvršuje točno in vestno. (13)

mesta). Soprog sem naročil, da če dojde zopet kak podvornik, naj reče, da sem uže od doma odšel. Kajti vedel sem, da bo pa zopet gonja za menoj. Kaj, — je soproga srdito odvrnila spodila ga bom! kaj mi hodijo ti štakori v liho.

Po mestu brez cilja in konca sprehajaje se, sem m otril ljudi in študiral duh, ki mej svetino vlada. Narodnjakom sta se brala na obrazih strah in skrb, kajti oni niso bili zmage niti na pol gotovi, niti v jednom volilnem okraji, najmenj pa v tretjem, kjer je od narodne stranke bil Mrazović kandidovan, in kjer so korteši najhuje agitirali. Mrazoviča je veljalo podreti, naj stoji kar hoče! Jaz sem spadal v njegov okraj. Magjaroni in njihovi korteši so veselili lic okoli hodili, v svojej prevzetnosti in pijanosti še od prejšnjega večera so narodnjake na ulici na najprostejši način napadali.

(Konec prih.)

Kdor potrebuje
metrične mere in uteže
kuhinjsko posodo plehasto ali iz vlitiga železa, kakor
košno orodje za pohištvo in za zidanje, potem orodje
za mizarje, tesarje itd vse to dobi po najnižji ceni
pri **Franc Terčaku** (prej Božiču) na glavnem
trgu št. 10. (7)

V Josip Levcevej
speceriskej štacuni na št. Peterskem predmestju št. 18
tik mesarskega mosta dobi se najboljše blago potem
štaj. bruse, kupuje in prodaja na debelo poljske pri-
delke fižol, krompir, črešnje, repo, zelje, orehe itd. (7)

Josip Kantz,
v hiši banke „Slovenije“, (13)
priporoča vsake vrste žganja, likere, rozolije po naj-
nižjih cenah. Vnanja naročila izvršuje točno in vestno.

Janez Vičič
prodaja kakor pri razprodaji (Aus-
verkauf) 10 do 25% pod fabriško
ceno na debelo in drobno mnogo-
vrstno kramarsko in gospodsko
blago. (7)

V najem se da
velika gostilna v vipavskem trgu na velkem
trgu, s prostornimi sobami za pivce, sobe za pasa-
žerje (popotnike), dvorana in prostorne sobe za vsake
vrste shodov in veselje (znano po vipavski čital-
nici), veliko z zapiralom dvorišče, štale za voznike,
hram in več družih prostorov, potem tudi vsa hišna
priprava in orodje, kar se potrebuje za to gostilnico.
Najem lahko prične s **prvim dnevom maja**.
Vse drugo se poizve pri gospodarju. (80—1)

Se nikdar kaj jednacega!
še nikdar rabljeni
šivalni stroji:
Howe-Jevi po 55 gld. in višje.
Wheeler & Wilson po 48 gld. in višje.
V Ljubljani, (72—2)
v judovski ulici šte. 228.

Za saisijs!
Najnovejši v konfekciji,
snovi za obleke za dame,
suknja, platneno blago,
preproge, pregrinjala
i. t. d.

priporoča najcenejši
trgovina modernega manufakturnega blaga
za dame (69—2)

L. Wallenka,
v Ljubljani, glavni trg šte. 7.

Samoklistirni aparat
(Clyso-pumpe, Irrigatorje),
Inhalacijne aparate,
klistirne, uretralne in maternične briz-
galnice, mlečne pumpe, sesalne stekle-
nice, vezi za počene
po fabriški ceni.
Jedino le pri (53—4)
Gabriel Piccoli,
lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

31. marca:
Evropa: Reminger iz Siska. —
Doklepa iz Postojne.
Pri stenu: Kržič iz Senožec.
Terpolc iz Hrastrnika. — Nikolič iz
Pri Maltet: Trost iz Dunaja.
Zabel iz Čučkega. — Kozjek iz Dunaja.
Urbančič iz Turna. — Strakonog iz
Dunaja. — Skarja iz Kranja.
Pri Zamorci: D. Jencec iz Pošte.

Polytechnická škola
ve Frankenbergu (v Sasiek).
Pro vzdělání
Ingenieurů strojů, Země-
měřičů, Lučebníků (úplně
zařízené Laboratorium),
Strojvedoucích.
Přípravka pro jednoroční dobrovolníky.
Prospekty zasílá ředitelstvo zdarma a na dopisy
odpovídá se též česky. (79—1)

Slovenske
lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so
izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal
J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal
Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja,
Češki spisala Karolina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič,
velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. —
Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière,
poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država**
v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslo-
venil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič.
— Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali
Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela,
sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma
iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na
Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novelica,
sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus.
— Plaše. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil
L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih
narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Kvek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše
„Narodne tiskarne“ in jih dobi po poštne povzetki.
Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Kranjska prva in največja zaloga oblek za gospode M. Neumann-a,

sočlen evropske modske akademije v Draždanah,

odlikovan v večjih industrijskih razstavah za dobre, solidne in cené dela, priporoča za se bližajočo pomladansko saisijs:

Popolna obleka iz snovi za gospode za 18 gld. in višje.
Popolna obleka iz snovi za dečke za 9 gld. in višje.
Elegantna spomladanska zgornja suknja za gospode
za 10 gld. in višje.
Elegantna spomladanska zgornja suknja za dečke
za 6 gld. in višje.
Črna salonska obleka za gospode za 25 gld. in višje.
Snovni-jaquet milé za gospode za 10 gld. in višje.
Grebeno prejasti jaquet za gospode za 18 gld. in višje.
Ponočna suknja iz double snovi za 10 gld. in višje.
Plašči za dež iz prave gume, za civil in vojake za 10 gl. in višje.

Snovni-sackl milé za gospode za 7 gld. in višje.
Kušter-sackl, zeleno adj., za gospode za 8 gld. in višje.
Kušter-sackl, zeleno adj., za dečke za 5 gld. in višje.
Hlače in vestija iz snovi za gospode za 7 gld. in višje.
Hlače in vestija iz snovi za dečke za 5 gld. in višje.
Hlače iz snovi za gospode za 4 gld. 50 kr. in višje.
Hlače iz snovi za dečke za 3 gld. in višje.
Otročja obleka od 2. do 9. leta za 4 gld. in višje.
Črne peruvien-duhovenske zgornje suknje za 20 gl.
in višje.

Velika zaloga konfekcije za dame

najnovejše mode
iz klota, žameta, snovi in suknja
po najnižji ceni.

M. Neumann,
v Ljubljani v Lukman-ovej hiši.

(78—1)

Zvnanja naročila oskrbé se brzo proti poštne povzetku, in nepristujoče izmenja se brez ugovora.